

Konto pingaarnermut 67.01.19 Naartunaveersaatit pillugit suliarnut nassuiaatit

Tulliuttumi oqaasertaliussa 2026-mut ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisissatut siunnersuummut ilanngutissasoq qinnutigineqarpoq:

”Nr. 1.

Arnanut naartunaveersaatit pillugit suliarnut nalunaaruteqartunut Naalakkersuisut aningaasatigut ajunngitsorsiassaartitsinissaannut, aningaasat immikkoortinneqartut atorneqarnissaannik oqaasertaliussap pisinnaatippai. Taassuma saniatigut sulianik suliarnermut, qulaajaanermullu aningaasartuutitut aningaasat immikkoortinneqartut atorneqarsinnaapput. Aningaasat immikkoortinneqartut konto pingaarnermut 67.01.19 Naartunaveersaatit pillugit suliarnut atugassanngortinneqassapput.

Arnanut 1991-ip kingorna akuersiteqqaarnagit ilisimanngisaannilluunniit naartunaveersaaserneqarsimasunut, naartunaveersaatinik atuisitsineq pillugu suliarni suliniummumut pilersaarummik suliarnartoqarpoq.

Arnanut 1991-ip kingorna akuersiteqqaarnagit ilisimanngisaannilluunniit naartunaveersaaserneqarsimasunut aningaasanik ajunngitsorsiassanik neqerooruteqarnissaq siunertaavoq. Tassa arnat peqqinnissaqarfimmik ulloq 1. januar 1992-p kingorna tigusinerup kingorna akuersitinneqqaarnatik naartunaveersaaserneqarsimasut suliarni siunnerfigineqarput.

Oqaatsip ”ilisimanngisaannik” atorneqarnerani una pineqarpoq, arnat assersuutigalugu spiralilersereernermit kingorna aatsaat tassannga ikkussivigineqarsimanerminik imaluunniit allamik naartunaveersaaserneqarsimanerminik paasinnittoq.

Matumani ”akuersiteqqaarnagit” arnanik assersuutigalugu pilataanikkut naartuersinnerup kingorna sioqqutsisumik tamatumanga nakorsamik sulisumilluunniit allamik oqaloqatiginninnikkut akuersinermik pisoqarsimatinnagu, spiralilernerneqarsimanerminnik paasisaqartut namminneerlutilluunniit paasinnittuni pisut pineqarput.

Aallaavittut spiralinik naartunaveersaatit, Depo-Proveramik (P-sprøjte) kapitinnerit, P-stavit aamma naartusinnaajunnaasinneqarnerit tulliuttut pineqassapput, allatigulli naartunaveersaaserneqarsimanerit pillugit nalunaaruteqartoqarsinnaavoq suliarneqarsinnaasunik.

Pisunik nalunaarutiginninnerit

Arnat sullissivik.gl-imi qarasaasiakkut nalunaaruteqarnissamik periarfissaq, nalinginnaasumillu allakkatigut pisunik nalunaarutiginninnissaminut, aningaasatigut ajunngitsorsitinneqarnissamillu qinnuteqarsinnaanikuupput.

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu
Naalakkersuisoq – Suliassaqqarfik 66-67

Nalunaaruteqarnissamut periarfissaq 2025-p naanerata tungaanut ammatinneqarpoq. Nalunaarutit tiguneqarnerisa kingorna paasissutissat pissarsiariniarlugit, matumani jornalnik pissarsiniarneq ilanngullugu, suliaq pisariaqanngitsumik kinguarsarnagu aallartinneqarpoq.

Suliani nalunaarutigineqarsimasuni, ilaatigullu journalinit pissarsiffigineqarsimasuni aalajangiisoqassaaq. Suliani tamani sapinngisanik assigiimmik aalajangeeriaaseqarnissaaq qulakkeerniarlugu, suleriaaseq taanna toqqarneqarpoq. Suliani uppersaanaerit aamma pisimasut assigiinngitsorujussuussasut naatsorsuutigineqartariaqarmat, inatsisitigut isumannaallisaaffigineqarneq eqqarsaatigalugu tamanna aalajangiisutut nalilernerqarpoq.

Suliat Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqqarfimmi avataanit suleqatigiinnik inatsisilerituunit, inummik peqqinnissaqqarfimmi ilinniagalimmik immikkoortumi ilisimasalimmik, suliamillu suliarinnittumik attaveqqarfiusumi suliarineqarput. Pisariaqartutut nalilernerqartillugu allamik immikkut ilisimasalimmik, soorlu immikkut kingunerlutsitsinermik ilisimasalimmik attaviliisoqarsinnaavoq. Suliamik ingerlatsineq aningaasaliissutinit matussuserneqassaaq. Peqqissutsimut inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqqarfik peqqissutsimut tunngasunut kiisalu jornalnik pissarsineq pillugu ataqatigiissaarinermik tapersiissuteqassaaq. Qinnuteqaatinik suliaqarnissami, suleqatigiit avataaneersut jornalnik suliamik ingerlatsinermut attuumasunik pissarsisinnaanerit tunngaviuvoq.

Suleqatigiit nalunaarummik suliarinnereerlutik aningaasatigut ajunngitsorsiaaqqartitsinissamut tunngavissaqqarsinnaasoq nalilerpassuk, suliaq immikkut ilisimasalinnut avataanit inatsisilerituunit marlunnik, nakorsamillu siunnersortimik inuttaqartumut saqqummiunneqassaaq. Avataanit inatsisilerituut qinnuteqaammik aamma taassumap suliarineqarnera, matumani aamma ingerlatsinermut inatsit malillugu suliaq eqqortumik suliarineqarsimanersoq, aalajangiinissamullu tunngavissat naammannersut inatsisinut tunngatillugu nalilissavaat. Taassuma kingorna immikkut ilisimasallit naapissapput, aalajangiinissatullu missingiut eqqartorlugu. Taanna tunuliaqutaralugu suleqatigiit suliamut inaarutaasumik aalajangiinissamik inassuteqaasiussapput, innuttaasumut pisariaqartumik paasissutissiissutissamik suliaqassapput, aningaasatigut ajunngitsorsiaaqsallu tunniunneqarnissaat aallartillugu.

Ajunngitsorsiamik qinnuteqarneq maalaarummik imaqarpat, taanna maalaaruteqartarnermi aalajangersakkat nalinginnaasut malillugit suliarineqassaaq, taamaammallu Pissassarissat ilaasa pisoqalisootarnerat pillugu inatsimmi pisoqalisootarnermut killiliussanik aalajangersakkanut, Qallunaat inatsisaanni 5-14-4-mi kiisalu Peqqinnissaqqarfiup iluani napparsimasut naammagittaalliuteqarsinnaanerit taarsiiffigineqarsinnaanerallu pillugit Inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqassalluni.

Arnat tamarmik 300.000 kr.-nik ajunngitsorsisinnaapput.

Qinnuteqaatit tiguneqartut amerlassusaat tunuliaqutaralugit konto pingaarnermut 67.01.19 Naartunaveersaatit pillugit suliamut aningaasaliissutit 35.000.000 koruuninik qaffanneqarput. Arnanut 100-t misaanniittunut, 1. januar 1992 akuersiteqqaarnagit imaluunniit ilisimanngisaannik naartunaveersaaserneqarsimasunut, aningaasatigut ajunngitsorsiassanik qinnuteqaatiminnik akuerineqarsimasunut aningaasatigut ajunngitsorsiaqartitsinissamut aningaasaliissutit matussutitut atorneqassapput. Qinnuteqaatinik suliaqarnermut atatillugu suliamut aningaasartuutit aningaasaliissutinit matussuserneqassapput. Aningaasaliissutit sipporneqarsinnaasut ilimanarsitillugu, pisariaqartillugu ilassutitut aningaasaliissutissanik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut qinnuteqaasiortoqassaaq.

Toqqammavik

Aningaasatigut ajunngitsorsiassaqaartitseriaatsimut atatillugu aningaasartuutit oqaasertaliussaq manna naapertorlugu aningaasartuutigineqassapput. Aningaasatigut ajunngitsorsiassanut atatillugu aningaasartuutissat pillugit oqaasertaliussaq immikkut aaqqiissutaalluni Naalakkersuisunit aalajangigaammat, aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerisaammat, aaqqissuussineq manna sulianut allanut toqqammaviusinnaasutut nalilerneqanngilaq.

Taassuma saniatigut nalilerneqarpoq, arnanut akuersiteqqaarnagit imaluunniit ilisimanngisaannik naartunaveersaaserneqarsimasunut aningaasatigut ajunngitsorsiaqartitsinissamik suliaq manna Europarådip Inuit pisinnaatitaaffiit (EMRK) imaluunniit Naligiissitaaneq assigiinngisitsinnginnissarlugu pillugit Inatsisartut inatsisaata § 4-nut akerliunngitsoq.

Akileraarutinit, pisortallu ikiorsiissutaannut sunniutissaa

Aalajangersakkap kingunerisaanik, aningaasatigut ajunngitsorsiassat akileraaruserneqassanngillat imaluunniit tiguisussap imaluunniit inoqutigiit isertitaannut akileraarusigassanik naatsorsuinermit ilanngunneqassanngillat. Imaappoq, tiguisut ataasiakkaat imaluunniit inoqutigiinniittut pisortat ikiorsiissutaannik pisinnaatitaanerinit imaluunniit pissarsiaasa amerlassusiinut aningaasanik tunniussineq sunniuteqassanngilaq. Taamaalluni assersuutigalgu utoqqalilluni pensionisianut, siusinaartumik pensionisianut, ineqarnermut tapiissutinit, imaluunniit meqqaanut tapiissutinit tiguisoq imaluunniit inoqutigiit isertitaasa allanngornerisa kingunerisaanik ilanngaasiisoqassanngilaq imaluunniit ikilisitsisoqassanngilaq. Ikiorsiissutit isertitanik aallaaveqaraluarpataluunniit imaluunniit isertitat aallaaviginagit aalajangersarsimagaluarpataluunniit tamanna atuuppoq.

Akiligassaqarfiit akiliisitsiniarsinnaanerinit, eqqartuussisutigoortitsinissamullu illersuineq

Peqqinnissaqarfiup 31. december 1992-ip tigunerata kingorna arnanut akuersiteqqaarnagit imaluunniit ilisimanngisaannik naartunaveersaaserneqarsimasunut aningaasatigut ajunngitsorsiassaqaartitsinissaq pillugu aningaasatigut ajunngitsorsiat akuerineqartut pillugit 2025-mut aamma 2026-mut Aningaasanut Inatsisit malillugit kiisalu aningaasatigut ajunngitsorsiassaqaartitsinissaq pillugu assinganik aaqqiissut malillugu aningaasatigut ajunngitsorsiassatut akuerineqartut, arnat eqqartuussisutigoortumik malersornissaanut

imaluunniit akiligassanut matussutiginiissaanut malersorneqarsinnaangillat. Aningaasatigut ajunngitsorsiat tunniunneqareerpata, tunniussisoqarsinnaavoq. Aningaasatigut ajunngitsorsiassanik aningaaservimmi immikkut kontomut ikisinermi imaluunniit aningaasatigut ajunngitsorsiassanik arnap tiguisup pigisaanut nalilinnut allatigut erseqqissumik immikkoortinneqarsimanngippata, aningaasatigut ajunngitsorsiassat tunniunneqareerpata aamma eqqartuussisutigoortitsisoqarsinnaallunilu akiligassanut matussusiisoqarsinnaavoq. Assinganik aningaasat erniaannut, iluanaarutaannullu atuuppoq.

Aningaasatigut ajunngitsorsiassat pissarsiarisinnaatitaanerat, tunniussinissap tungaanut tunniunneqarsinnaaneritut illersorneqassapput, taassumallu kingorna aningaasatigut ajunngitsorsiassanik pisinnaatitaasup aningaasat nammineq aalajangikkamisut atorsinnaallugit, matumani akiligassaqaqarsimaguni taakkua akilernissaat ilanngullugu.

Aningaasatigut ajunngitsorsiassat pisassat, aningaasatigut ajunngitsorsiassat ullormi tiguisussap kontuanut ikineqarfissaasa tungaannut eqqartuussisutigoortumik imaluunniit akiligassanut matussutiginiissaanut malersornissaanut arnat illersugaanissaat, oqaasertaliussatigut matumuunakkut aaqqiinerup pilersinneqartup qulakkiissavaat. Taassuma kingorna aningaasatigut ajunngitsorsiassanik tiguisussap aningaasat nammineerluni aalajangikkaminik atorsinnaassavai, soorluttaaq aningaasatigut ajunngitsorsiassanik aningaaservimmi immikkut kontomut ikisinermi imaluunniit aningaasatigut ajunngitsorsiassanik tiguisup pigisaanut nalilinnut allatigut erseqqissumik immikkoortinneqarsimanngippata, aningaasatigut ajunngitsorsiassanik tiguisup akiligassaqaqarsimaguni akiligassaqaarfiit ullormit tassanngaanniit akiligassat eqqartuussisutigoortumik akilersinniarsinnaalissagaat.

Taamaattorli aningaasatigut ajunngitsorsiassatut pisassat kingorngunneqarpata aningaasatigut ajunngitsorsiassat, kingornussisut akiligassaqaarfii aningaasatigut ajunngitsorsiassatut pisassanit eqqartuussisutigoortumik matussutissanik piumasaqarsinnaassapput.

Aningaasatigut ajunngitsorsiassat, aamma tunniunneqareernerini akiligassaqaarfinnit malersorneqarnissaannut, matussutissatullu illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu, aningaasatigut ajunngitsorsiassat NemKontomut ikinagit kontomut allamut qanoq ikineqarsinnaanissaat pillugu Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik arnanut ilitsersuissaaq.

Taamaakkaluartoq aningaasatigut ajunngitsorsiassat pisassarineqarnerat, amerlassusissaallu akuerineqareerpata imaluunniit aalajangersarneqareerpata, aningaasatigut ajunngitsorsiassanik pisinnaatitaasup tamanna akuerippagu, imaluunniit akiligassaqaarfigineqartup pisassani pineqartup pisassaanit qularnaveeqquisiisimappat, eqqartuussisutigoortumik malersuisoqarsinnaallunilu akiligassanut matussusiisoqarsinnaavoq.

Nr. 2.

Aningaasaliissutit naapertuunnerusumik atorneqarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut

Meeqqanut, Inuusuttunut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu
Naalakkersuisoq – Suliassaqarfik 66-67

ukiut aningaasanut inatsiseqarfiusut akornanni, aningaasanik nuutsisinnaanerannik
toqqammaveqarnerinik oqaasertaliussaq qulakkeerinnippoq.”